

BILLUND KOMMUNES
Indkøbs- og udbudspolitik

Indhold

1. Formål	3
2. Udbud af varer & tjenesteydelser	3
2.1 Lovgivning	3
2.2 Indkøb med en kontraktsum større end 1.541.715 kr.	4
2.3 Indkøb med en kontraktsum mellem 500.000 kr. og 1.541.715 kr.	4
2.4 Indkøb med en kontraktsum under 500.000 kr.	4
2.5 Samarbejde	4
2.7 Omfang og afgrænsning.....	4
3. Udbud af bygge- & anlægsarbejder	5
3.1 Lovgivning	5
3.2 Udbud med en kontraktsum større end 38.624.809 kr.	5
3.3 Udbud med en kontraktsum mellem 3 mio. kr. og 38.624.809 kr.	5
3.4 Udbud med en kontraktsum mellem 300.000 kr. og 3 mio. kr.	5
3.5 Udbud med en kontraktsum under 300.000 kr.....	5
4. Beslutningsprocedure for bygge- & anlægsarbejder samt varer & tjenesteydelser	5
5. Udbudsprocessen	6
5.1 Valg af leverandør	6
5.2 Kravspecifikation og betingelser	6
5.3 Inddragelse af personale	6
5.4 Sociale Klausuler	6
6. Udbud af kommunale driftsopgaver.....	6
7. Beslutningsprocedure ved udbud af kommunale driftsopgaver	7
8. Kontrolbud, herunder omkostningskalkulationer	7
9. Kvalitetsopfølgning	7
10. Digital handel.....	8
11. Ikrafttræden og ændringer	8

1. Formål

Indkøbs- og udbudspolitikken er en generel politik, der indeholder de politisk vedtagne strategier og principper, som forvaltningsområder, afdelinger og institutioner skal følge, når bygge- og anlægsarbejder samt varegrupper og tjenesteydelser konkurrenceudsættes.

Det er et ønske at politikken indeholder retningslinier for, hvorledes udbud, således at kommunens borgere, potentielle leverandører samt kommunens medarbejdere her kan få et overblik over kommunens holdninger til og beslutninger om, hvordan udbud skal gribes an i kommunen.

Kommunalfuldmagten sætter grænser for, hvilke opgaver, der lovligt kan udliciteres/privatiseres, således at egentlig myndighedsudøvelse – altså Kommunens kompetence til at træffe afgørelse med retsvirkning for andre, som udgangspunkt ikke kan udbydes/udliciteres.

Det overordnede formål med indkøb og udbud i Billund Kommune er:

- At konkurrenceudsætte og sikre den optimale løsning af opgaverne ud fra en helhedsbetragtning, herved forstås, afhængig af opgavetype, blandt andet:
  - At sikre service- og kvalitetsniveauet
  - At afprøve egne opgaveløsninger i forhold til markedet
  - At skabe større synlighed gennem opgavebeskrivelser
  - At indkøbe til de mest fordelagtige priser
  - At koordinere kommunens indkøb så vi fremstår som en enhed
  - At minimere administrationsomkostninger
- At sikre en overholdelse af gældende lovgivning, herunder ligebehandlingsprincippet og gennemsigtighedsprincippet.

Indkøbs- og udbudspolitikken gælder samtlige indkøb og udbud, der foretages/afholdes i Billund Kommune.

Indkøbsaftalerne indgås enten efter princippet:

- "Det økonomisk mest fordelagtige tilbud" – ofte populært kaldet "bedst og billigst", fordi dette tildelingskriterium giver mulighed for at inddrage såvel økonomiske som kvalitative betragtninger i udvælgelsen, eller
- "Den laveste pris" hvor alle krav til produkt eller ydelse er givet i udbudsmaterialet så tilbudsgiverne alene skal konkurrere på prisen.

Overordnet bør leverandøren vælges ud fra et totalomkostningsprincip. Dette vil kunne indebære, at der umiddelbart indkøbes en dyrere vare, såfremt det medfører bedre ressourceudnyttelse andetsteds, sådan at der samlet ses en større besparelse for Billund Kommune.

Derudover kan Billund Kommune inddrage miljømæssige, sociale og etiske hensyn, hvor det findes hensigtsmæssigt.

2. Udbud af varer & tjenesteydelser

2.1 Lovgivning

Indkøbsaftalerne vil blive indgået i overensstemmelse med gældende love og regler.

EU udbud gennemføres i henhold til Udbudsdirektivet (nr. 2004/18/EF)

Nationale annonceringer gennemføres i henhold til Tilbudsloven (LBK 1410 fra 2007).

EU-udbud skal bekendtgøres i EU-tidende.

Annonceringer efter tilbudsloven skal fra 1. april 2012 annonceres på www.udbud.dk.

Alle udbud bliver desuden offentliggjort på Billund Kommunes hjemmeside www.billund.dk/udbud.

2.2 Indkøb med en kontraktsum større end 1.541.715 kr.

Ifølge udbudsdirektivet skal vare- og tjenesteydelser i EU-udbud, når den forventede værdi af kontrakten i hele kontraktperioden - eksklusiv moms - overstiger tærskelværdien. Tærskelværdien fastsættes for 2 år ad gangen og udgør 1.541.715 kr. indtil 31.12.2015.

Såfremt der købes ensartede varer opdelt på delkontrakter, der indgås samtidig, skal værdien af disse lægges sammen. Det er kommunens samlede indkøb af den pågældende varegruppe der skal anvendes ved vurdering af om tærskelværdien er overskredet.

2.3 Indkøb med en kontraktsum mellem 500.000 kr. og 1.541.715 kr.

Anskaffelser, med en værdi over 500.000 kr. og under tærskelværdien for EU-udbud, er omfattet af annonceringspligten i tilbudsloven og skal annonceres efter reglerne i tilbudslovens § 15c. Denne angiver, hvad annoncen skal indeholde samt de nærmere retningslinier for konkurrenceudsættelsen.

Det er fortsat beløb uden moms og hele kommunens forbrug af det pågældende vareområde/ydelse.

2.4 Indkøb med en kontraktsum under 500.000 kr.

Det anbefales, at indkøb under 500.000 kroners grænsen vurderes nøje, med henblik på at konkurrenceudsætte – typisk er det en god idé, som minimum, at indhente flere tilbud og gøre leverandøren opmærksom på, at man gør det. Det er ofte en fordel at indhente 2-3 sammenlignelige tilbud. Disse indkøb kan udbydes på samme måde som dem, der falder indenfor annonceringspligten, såfremt det vurderes fordelagtigt.

2.5 Samarbejde

Billund Kommune er medlem af indkøbssamarbejdet Sydjysk Kommuneindkøb. Heri deltager kommunerne Varde, Vejen og Ringkjøbing-Skjern foruden Billund. De fire kommuner foretager udbud af varer og tjenesteydelser på vegne af de deltagende kommuner og indkøbssamarbejdet anvendes til sparring.

Før indgåelse af indkøbsaftaler, som skal i EU-udbud, undersøges om, der findes en SKI-aftale på området. Såfremt en SKI-aftale eksisterer, vurderes det, om Billund Kommune skal tilsluttes denne, eller om et EU-udbud skal gennemføres.

Ved indkøb under tærskelværdierne for EU-udbud anvendes SKI-aftalerne, såfremt der ikke findes egne aftaler på området.

Samarbejde med kommuner, organisationer, virksomheder og lignende kan etableres, såfremt det skønnes hensigtsmæssigt for Billund Kommune.

Til forberedelse og indgåelse af indkøbsaftaler inddrager indkøbsfunktionen brugergrupper, som kan bistå med ønsker, faglig viden og erfaring. Brugergrupper medvirker desuden typisk i udarbejdelse af kravspecifikation, udvælgelse og formidling af aftalerne.

Medmindre andet bestemmes vil gevinster som følge af kommunens indkøbspolitik, ligesom tab, tilgå de enkelte afdelinger og institutioner under Billund Kommune. Direktionen er bemyndiget til at lave en anderledes fordeling af gevinster ved indgåede aftaler.

2.7 Omfang og afgrænsning

Alle kommunens afdelinger og institutioner er omfattet af Indkøbs- og udbudspolitikken.

Selvejende institutioner med driftsoverenskomst, er omfattet af Indkøbs- og udbudspolitikken i det omfang, det er muligt i henhold til driftsoverenskomsten.

Indkøbsdisponering foretages som hovedregel decentralt. Kommunens afdelinger og institutioner foretager således selv indkøb, og er selv ansvarlige for, at indkøb sker i overensstemmelse med kommunens indkøbs- og udbudspolitik.

Er der således i indkøbsfunktionen indgået forpligtende aftaler er alle i Billund Kommune forpligtiget til at overholde de indgåede aftaler i forbindelse med indkøb til kommunen.

Indkøbsaftaler, som strækker sig over mere end et køb, skal underskrives og registreres af indkøbsfunktionen i Byrådssekretariatet med henblik på offentliggørelse i indkøbsdatabasen.

Hvor der er særlige grunde til at undlade brugen af obligatoriske aftaler, skal dispensation fra Byrådssekretariatet foreligge, før indkøb kan foretages hos alternativ leverandør.

3. Udbud af bygge- & anlægsarbejder

3.1 Lovgivning

Bygge og anlægsarbejder udføres i henhold til Tilbudsloven (LBK 1410 fra 2007), Udbudsdirektivet (nr. 2004/18/EF) eller Forsyningsvirksomhedsdirektivet (nr. 2004/17/EF).

EU-udbud skal bekendtgøres i EU-tidende.

Annoncering efter tilbudsloven skal annonceres på www.udbud.dk.

Alle udbud bliver desuden offentliggjort på Billund Kommunes hjemmeside www.billund.dk/udbud.

3.2 Udbud med en kontraktsum større end 38.624.809 kr.

Kontraktsummen udgør opgavens værdi ekskl. moms.
Der afholdes EU-udbud i henhold til gældende lovgivning.

3.3 Udbud med en kontraktsum mellem 3 mio. kr. og 38.624.809 kr.

Der afholdes offentlig licitation. Alternativt kan der afholdes indbudt licitation, hvis særlige grunde taler herfor. EU's udbudsregler kan altid anvendes, såfremt det findes hensigtsmæssigt.

3.4 Udbud med en kontraktsum mellem 300.000 kr. og 3 mio. kr.

Som udgangspunkt afholdes indbudt licitation. Ved særlige forhold, for eksempel ved renovering eller ombygning kan der undtagelsesvis undlades at afholde indbudt licitation og i stedet indhentes underhåndsbud. I så fald skal der altid indhentes mindst 2 og højst 3 bud. Såfremt der ønskes 4 underhåndsbud, skal dette oplyses på forhånd, og 4. tilbudsgiver må ikke være fra kommunen. Det er til enhver tid fornuftigt at skærpe konkurrencen.

3.5 Udbud med en kontraktsum under 300.000 kr.

Det anbefales, at udbud under 300.000 kroners grænsen vurderes nøje, med henblik på at konkurrenceudsætte – ofte er det en god idé, som minimum, at indhente flere tilbud og gøre leverandøren opmærksom på, at man gør det.

Der er mulighed for at fravige den ikke-lovbestemte del af ovennævnte retningslinier, såfremt særlige forhold – eksempelvis meget få leverandører på markedet, tilsiger dette. Reglerne kan kun fraviges, såfremt den ansvarlige direktør for udbuddet godkender dette.

Indbudt licitation og underhåndsbud sker ved et fastlagt rotationsprincip, der tilgodeser de lavestbydende. Der udarbejdes retningslinjer for hvordan rotationsprincippet anvendes.

4. Beslutningsprocedure for bygge- & anlægsarbejder samt varer & tjenesteydelser

I Billund Kommune har Økonomiudvalget det overordnede ansvar for at godkende kvalitetskrav i forbindelse med udbud. Når det drejer sig om den tekniske drift, så ligger det overordnede ansvar hos Teknik & Miljøudvalget

Langt fra alle udbud behøver politisk godkendelse. I Billund Kommune har direktøren for det pågældende område ansvaret for den politiske godkendelse, såfremt denne er nødvendig. Ansvar for selve udbudsforretningen ligger også hos direktøren.

Ændres borgernes serviceniveau i forbindelse med et udbud kræves der politisk godkendelse.

5. Udbudsprocessen

5.1 Valg af leverandør

EU-udbudsreglerne regulerer, hvilke kriterier, der kan indgå i vurderingen af leverandørerne og deres tilbud. Der skelnes mellem udvælgelseskriterier, der er karakteriseret ved, at de vedrører forhold angående leverandøren, og tildelingskriterier, der vedrører den opgave, som skal løses.

Leverandører, med ubetalt forfalden gæld til det offentlige, kan ikke komme i betragtning, som leverandører til Billund Kommune, jfr. lovbekendtgørelse nr. 336 af 13. maj 1997, hvorfor alle leverandører, der ønsker at blive leverandør til kommunen skal underskrive en tro og love erklæring herom.

Billund Kommune lægger vægt på at have stabile, professionelle, kompetente og servicemindede leverandører.

5.2 Kravspecifikation og betingelser

Kravspecifikationen definerer og præciserer den ydelse, som ønskes leveret. Grundlaget for kravspecifikationen er statusbeskrivelsen, som angiver ydelsens nuværende kvalitet, mængde, arbejdsressourcer, materialeforbrug, personalenormering osv.

5.3 Inddragelse af personale

Før der træffes endelig beslutning, om at udbyde en kommunal driftsopgave, inddrages det relevante MED-udvalg for en drøftelse af de overordnede arbejds- og personalemæssige konsekvenser heraf, således at medarbejdernes synspunkter og forslag kan indgå i grundlaget for udarbejdelsen af beslutningsgrundlaget. Samme procedure følges, når der er truffet beslutning, og når tilbudsgiveren er valgt. Jfr. Billund Kommunes MED-aftale, protokollatet om medarbejderinddragelse ved udbud, indgået ved aftale mellem KL og KTO den 16. november 2011, og "Retningslinjer for procedure for drøftelse af større rationaliserings- og omstillingsprojekter" i Billund Kommune.

Lov om lønmodtagernes retstilling ved virksomhedsoverdragelse gælder for alle overenskomstansatte, hvorimod tjenestemænd ikke kan virksomhedsoverdrages. Der skal derfor indgås individuelle konkrete aftaler, såfremt der er tjenestemænd blandt medarbejderne på området.

Personale skal altid inddrages ved udbud, der medfører virksomhedsoverdragelse.

5.4 Sociale Klausuler

Billund Kommune vil gerne bidrage til at gøre arbejdsmarkedet mere rummeligt, og øge virksomheders sociale engagement. I forbindelse med udbud kan dette gøres ved at stille krav til virksomhederne. Både i dansk ret og i EU-retten er der imidlertid en række begrænsninger for brugen af sociale klausuler.

Følgende formulering indarbejdes i relevante udbud inden for bygge- og anlægsområdet samt i andre relevante udbud: *"Leverandøren forpligtiger sig til at sikre, at de ansatte, som leverandøren og eventuelle underleverandører beskæftiger i Danmark med henblik på opgavens udførelse, har løn- og ansættelsesforhold, der ikke er mindre gunstige end dem, der gælder på den egn, hvor arbejdet udføres. jf. ILO konvention nr. 94."*

6. Udbud af kommunale driftsopgaver

Initiativ til udbud af kommunale driftsopgaver kan komme fra kommunalbestyrelsen, direktionen eller forvaltningen.

Beslutningen om udbud af kommunale driftsopgaver skal altid bygge på et velfunderet beslutningsgrundlag. Den vedtagne projektmodel med business case anvendes i den forbindelse. En grundig analyse af det pågældende driftsområde, som belyser omfanget af opgaven, de økonomiske konsekvenser samt afledte effekter af en evt. udlicitering af opgaven er nødvendig. Nøgleelementerne i analysen er:

- Beskrivelsen af opgaven
- Udarbejdelse af realistisk tidsplan
- Personaleforhold – hvordan berøres medarbejderne af opgaven
- Økonomiske forhold og konsekvenser
- Konsekvenser for andre fagområder
- Beskrivelse af markedet
- Opgavens kompleksitet
- Risiko ved at afgive opgavevaretagelsen, som driftssikkerhed, tab af viden og kompetence, forsyningssvigt, omsorgssvigt m.m.
- Kvalitetssikring efter en evt. udlicitering

7. Beslutningsprocedure ved udbud af kommunale driftsopgaver

Byrådet har i Billund Kommune delegeret kompetencen vedr. udbud til Økonomiudvalget, som derfor kan:

- beslutte, at en opgave skal udbydes
- godkende og fastlægge serviceniveauet
- godkende tildelingskriterium
- opgøre de økonomiske konsekvenser

For Teknik og Miljø er det Teknik- og Miljøudvalget, der er ansvarlige for processen.

Ansvar for afholdelse af udbud påhviler direktøren for det pågældende område, som også er ansvarlig for medarbejderinddragelsen.

8. Kontrolbud, herunder omkostningskalkulationer

Økonomiudvalget beslutter, om kontrolbud skal udfærdiges, hver gang en driftsopgave udbydes. Den ansvarlige direktør indstiller til økonomiudvalget, om kontrolbud bør gennemføres, og hvorledes et kontrolbud i givet fald arrangeres, såvel økonomisk som bemandingsmæssigt.

Bek. nr. 607 af 24/06/2008 om kommuners og regioners beregning og afgivelse af kontrolbud følges ved udfærdigelsen af kontrolbuddet.

Kontrolbud gennemføres som udgangspunkt af udførerenheden.

Såfremt kontrolbuddet er det bedste tilbud, annulleres udbuddet, og kontrolbuddet antages.

Når der udarbejdes kontrolbud, er det direktionens ansvar, at der er en klar adskillelse mellem de, der udarbejder kontrolbud og de, der arbejder med udbuddet.

9. Kvalitetsopfølgning

Billund Kommune vil efter tildeling af en opgave sikre sig, at opgaven løses ud fra de i udbudsmaterialet og kontrakten opstillede krav, idet det sikres, at der løbende sker kvalitetskontrol og opfølgning i dialog med leverandøren i hele kontraktperioden. Dette kan blandt andet ske ved opfølgningsmøder, stikprøvekontrol, leverandørens egenkontrol, fælleskontrol med leverandøren, kontrolbesøg og brugerundersøgelser.

I udbudsmaterialet skal medtages krav om opfølgningsmøder med leverandøren samt beskrivelse af, hvilken dokumentation leverandøren skal levere for at sikre opfølgning på opgaveudførelsen samt bevarelsen af knowhow i kommunen.

10. Digital handel

Det er Billund Kommunes mål, at automatisere og digitalisere indkøbsprocessen, for at øge overblikket, forenkle arbejdsrutiner samt spare arbejdsressourcer.

Indkøbsprocessen vil løbende blive elektronisk, fra bestilling til betaling. Rammeaftaler lægges på intranettet, efterhånden som nye aftaler indgås. Der vil ved valg af leverandør blive lagt vægt på, at leverandøren kan leve op til en digitalisering af såvel bestillings- som betalingsprocessen.

Det vil være gennem intranettet, de decentrale indkøbere informeres om nye aftaler og nye tiltag.

10.1 Indkøbsdatabase

Indkøbsaftaler er fortrolige oplysninger, og må ikke videregives.

Det er vigtigt, at alle obligatoriske indkøbsaftaler følges, da kommunen ellers kan blive pålagt store erstatninger til leverandører på sådanne aftaler. Alle ansatte i Billund Kommune er således forpligtigede til at overholde indgåede aftaler og ikke foretage indkøb hos anden leverandør end aftaleleverandøren.

Der kan ikke handles privat på Billund Kommunes indkøbsaftaler.

Leasing, langtidsleje og afbetalingskøb kræver forudgående godkendelse af Økonomidirektøren i hvert enkelt tilfælde.

11. Ikrafttræden og ændringer

Indkøbs- og udbudspolitikken og senere ændringer heraf skal godkendes af Økonomiudvalget.

Godkendt, den 17. februar 2015